

forlangte Ordet for at imødegaa det. Den ærede Minister er bange for, at dette Spørgsmaal skal staa Sygekasserne i Veien. Det glæder mig, at den ærede Minister har det Syn paa Sygekasserne, at det er en god Indretning. Jeg tror, at det er godt, naar han ser saaledes paa dem, og naar han vil give et Stød til, at de kunne fortsættes. Jeg tror, at det er glædeligt, at den ærede Minister ser saaledes paa den Sag; men naar han er bange for, at dette Forslag skal øbelægge Sygekasserne, da er jeg uenig med ham. Jeg tror, at de Folk, der ere i Sygekasser paa Landet — hvorledes det stiller sig i Kjøbstæderne, veed jeg ikke — men paa Landet høre de Folk til en Klasse, som ikke under nogen Betingelse ville ind under Kommunen i en eller anden Retning. Vil man byde dem Hjælp af de Fattiges Kasse, saa sige de: Nei; saa længe vi kunne, ville vi hjælpe os selv. Det er en Klasse af Arbejderbefolkningen, som er bedre stillet, og som siger ubetinget. Nei til enhver Hjælp: Vi ville igjennem ved egen Hjælp. Men der er en anden Klasse af vor Arbejderbefolkning paa Landet, der under de Samsundsforhold, vi leve under, ikke kan redde sig selv. Den kan ikke engang hjælpe sig igjennem selv ved den private Godgjørenhed, som er stor, det anerkjender jeg, baade fra Høires og Venstres Side; jeg taler ikke om den politiske Godgjørenhed; men om den, som strømmer ud af det gode Hjerte og giver bort til alle Sider. Selv under almindelige Forhold, naar Mand, Hustru og Børn ere raste, kan han ikke redde sig uden Godgjørenheden ved Siden af. Det kan ikke hjælpe at komme til den Mand og forlange, at han skal yderligere anstrenge sig, at han skal lægge nogle Ore til Side hver Dag eller en Kroue om Maaneden, for at komme i en Sygekasse, det kan han ikke gjøre; derfra er han affaaren. Det er den Slags Folk, der skal reddes. Naar han selv bliver syg eller hans Hustru bliver syg, eller der kommer arbejdsløse Tider, saa er Familien prisgivet til Fattigvæsenet. Det er den Strømning, der gjør sig gjældende overfor de Folk. Den Slags Menneſker vil man tage paa Fattigvæsenet, men saa snart det ster, er det klart, at vi have brudt det Bedste ned, som den Mand eller Kvinde eier, det, som er den største Hjælp til at holde Manden oven Vand, og det er det, de Fleste ere komne til at se, at naar de redde Manden ud over en øieblikkelig Forleghed, øieblikkelig Sygdom eller Arbejdsløshed, har de reddet ham maasse for mange, mange Tider, og maaste saa længe han lever, ud fra det Fattigvæsen,

som ellers vilde lømme til at bære ham med store Udgifter. Saaledes ser man paa det ude i Landet, saadanne Strømninger gaar der: Den Mand, her staar, skal reddes fra det foreløbige Fald; thi hvis vi gjør det, er vi sikke paa, at Manden igjen tager fat med fuld Kraft. Jeg kan være enig med det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg), naar han siger, at den Mand, der kommer under det offentlige Fattigvæsen, stilles i Klasse med Forbrydere. Det er rigtigt nok at sige, at det passer ikke, men Sagen er, at saaledes ser den fattige Mand paa det. Naar der paa Landet er Spørgsmaal om, hvorfor en Mand ikke er kommen paa Valglisten, saa siger Enhver: nei, han har faaet Vand og Brød, og kan derfor ikke komme der, men spørger man saa om en Anden, hvorfor han ikke er paa Valglisten, svares der, han har faaet Fattighjælp. Stiller man saaledes disse Mænd op mod hinanden, den Mand, der staar som Forbryder med Vand og Brød paa sine Skuldre, og den ærlige Mand, der har faaet Fattighjælp, saa kan man ikke faae det ud af den almindelige Bevidsthed, at den Fattige behandles i Lighed med Forbryderen. Det er den fattige Mand, hvis Følelse faares, naar han saaledes skal stilles Side om Side med en Mand, ved hvis Side han aldrig vilde have staaet, hvis det var ham selv overladt at tage sin Plads i Samfundet.

Forslagsstilleren (P. Holm): Jeg udtalte i Begyndelsen af denne Forhandling, at der muligvis vilde komme en Diskussion, som kunde give mig Læilighed til at udtale mig nærmere om Sagen, og jeg skal strax udtale min Glæde over, at denne Diskussion er kommen i Gang. Jeg har havt Fornøjelse af den, jeg har hørt meget Godt blive udtalt lige overfor den fattige Befolkning, særlig fra det ærede Medlem, der nu satte sig, hvis varme Hjerte og Følelse for den fattige Del af Befolkningen danner en god Modætning til det Udtryk, at man ikke skal føle Dmhed, som saald fra en anden Side. Til det ærede Medlem fra Frederiksvært (Holst), som iøvrigt stillede sig meget velvilligt lige overfor Forslaget, saavidt jeg kunde skjønne, hvad han ogsaa har gjort tidligere saavel i Udvalget som i Thinget, har jeg kun den Bemærkning at gjøre, naar han syntes, at 12 Maaneder var en for kort Tid, nemlig den: hvorfor vi da ikke dertil kan komme paa Høide med Udlandet. Naar Bismarcks Tydskland er i Stand til at indrømme den Fattige en saadan Frist, hvorfor kan vi saa ikke gjøre det? I den tydske Forsatningslov hedder det jo, at den, der i det